

FUNDACJA
Muzeum i Muzeum Pomorskie
i Wojskowej Służby Polek
Toruń, ul. W. Garbary 2
tel. 56 62 10 10, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

MEMORIAL

General Marii Wittek

AKA

PLK ZUZ
Sosnowiec

KRAUPE

Zuz. ZIEMSKA

GRAŻYNA 1 171/LSSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — KRAUPE Grodzyna
zam. Żemská
141/wsk.

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora ✓

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. — 1945

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

III 11 Inne materiały dot. rodziny relatora

- Biogram sporządzony przez Grażynę Kraupe zsm. Ziemoła,
1984r. / org. / k. 1 s. 1-2

Bronisława Kraupe, z domu Jodkowska
 ur. luty 1891 r. - Okništa - Litwa

zm. marzec 1980 - Gorkice - i tam pochowana
 / umarła w domu mojej siostry /

imion dziadków nie pamiętam - Babcia
 z domu Staszewicz, Dziadek - aptekarz
 / Babcia umarła gdy mama miała 8 lat
 a Dziadek w dwa lata później. Wydziedziczone
 było przez rodzinę - a na jej utrzymanie
 Żyją brat Babci Franciszek Karimien
~~Staszewicz~~ /

Po skończeniu z odznaczeniem gimnazjum
 w Wilnie pojechała do Petersburga - do
 Instytutu Biologii. W 1914 r. pojechała
 zobaczyć bolsze - i w ojcowie zastała
 I wojnę. Tam poznała mojego Ojca
 i wyszła za niego za mąż w październiku 1918

Před II wojną - nie pracowała zawodowo -
 miała 5-oro dzieci - narazie wszyscy żyjemy
 w czasie okupacji była cały czas w Sosnowcu.
 Prowadziła wiele osób z obozów po powstaniach.
 Coś tym mogły nie rozmawiałyśmy co
 ona robi - a co ja robię

Po II wojnie zawodowo nie pracowała. III/1/2
Od 1966 r. - coraz bardziej była umieruchamiana przez reumatyzm - a przez ostatnie kilka lat - nie wychodziła z domu.

Mam jej legitymację PCK nr. 29 wydaną 21. marca 1940 i album ze zdjęciami i rysunkami pracownic Kuchni PCK / tej przy imalym kościółku.

Szanowna Pani Docent - przepraszam, że dopiero teraz odpisuję - ale byłam chora i miałam trochę niesprzyjających przebiegów - poza tym musiałam "wzchnąć pamięć"

Nie lubię pewnych wspomnień. Katarie przyjechać do Torunia nie mogła / kimbago / ale może kiedyś się jeszcze spotkamy.

Serdecznie pozdrawiam

Opalina Zielńska

4.03.1984r.

IV Korespondencja
(1981-1984) 1.3

Wrocław 31. 03. 1981.

Szanowna Pani - kiedyś Panią
 szukałam - ale nie mogłam się do
 Pani obrać! - a dzisiaj - nie
 jestem jeszcze w stanie psychicznie żeby
 prosić Pani o co trzeba. Mam pamięt-
 ki z tamtych czasów - ale tak się
 złożyło że byłam teraz b. chorą i w tym
 czasie kiedy Pani pisała do mnie -
 zapomniałam tragicznie moją najukochańszą
 przyjaciółkę - prawie siostrę / Mamą chodziły
 do tej samej klasy w gimnazjum w Wilnie)
 Jadę teraz na kilka dni do rodziny, która
 teraz mieszka w Krakowie - i jak tylko
 wrócę - napiszę rozszednięj - i przesyłę
 do Pani i ~~specjalnie~~ i pamiątkowy
 album. Mama umiała role teemu
 25. 03 1980r. Była do końca śliczna
 i pełna rozrozumiania - fizycznie
 b. cierpiata bo nie mogła chodzić
 ze względu na ogromne zmiany reu-
 matyczne.
 Jeśli chodzi o mnie to jestem na
 emeryturze kombatanckiej od roku
 i dalej - na 60 godn. pracy jako
 sekretarka w klinice gin-pol. (17 lat!!)

Poszperam w międzyczasie w pamiątki
i może coś z tego się przyda Państwu.

A na razie b. przepraszam -

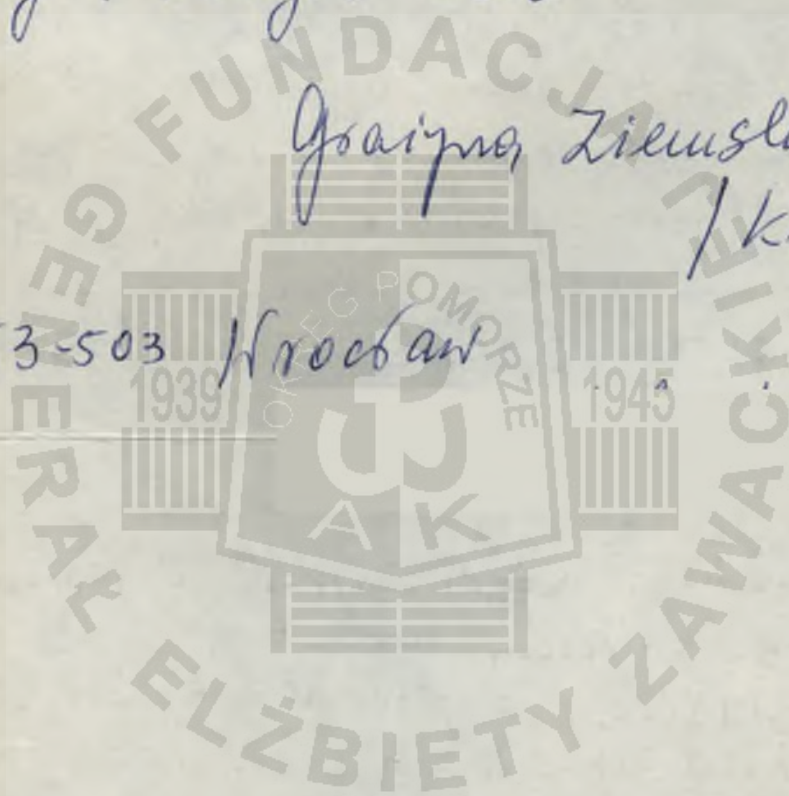
Serdecznie pozdrawiam
i spełnię swoje zobowiązania wobec Mamy
i Taty i innych osób.

Gracyna Ziemska

/kraupe/

53-503

Wrocław

Tom III 1984 IV/B

Szanowne Pam,

Bieli do Pam z prośbą o informację mojej
o latach 1938 i dotyczących wojennych

Pam Matka była czynna w Sosnowcu w Po-
głosim Spółdzielni Płk w piśmie w kinie PCK.
Ktoś była przewodniczącą Komitetu i stała się
początkowo kierowniczką instytutu Płk. Później
Płk zapisała zamyśle od 1939 r. do S7P-217-Płk

Pam była uczestniczką kursu szkolenia PCK
(wieloletni kurs, kto był Płk?) z dziejów podziemnej
walki (ktoś prowadził?)

Otoż jakoż tenże obywatel, który był w tym czasie
wobec Komitetu Spółdzielni Płk w Sosnowcu. Składała
(ktoś jakoż była komendantką) oraz prowadziła dwie
Zakłady. Wierzyli, że w Sosnowcu i Ząbkach.

Miałam również tych dwóch, którzy byli dłużej,
za moją pomoc, zaciągając z nimi o nich im
niepamiętam. Miałem już bardzo mało, ale dopiero
po przycięciu na emerytalny program my też podję-
łyśmy z bratem działalność

Pam adres podać mi p. Antonina Bażant -
Półkonia (Sosnowiec, ul. Żołnierska 11/28 tel 66-42-28)

Wszystko Pam pamięć - bardzo wiele o jej życiu
dane o Pam Rodzinie i dziejach, o wojennej i
późniejszej przeszłości. Mnie naprawdę kilka rzeczy
majątek a w następstwie temu bardzo ciekawych
Chodzi o wszelkie wspomnienia, fakty z latami Płk
Zakładam „lipa” i kwestionariusz

Strona Zamieszka

Z niedzielnym przedmiotem

napisane z helbski terranpe

Torm, 20 maja 1987

15/4

Szanowne Pani, Droga Pawełko,

- Otrzymałam wiancu Pani nasionko i celow
od Jani Barpu Tawny. Mówiła mi o Pani u swojej
rodziny Korynie Janiowskiej. Mówi o Was dawnym
nasionkami, bo taku zjerm u mojej pamięci.

Oto z opracowania drzaje okupacyjnej nas pawa-
czek z Kajem Sierkacz, zblize sy termin odlatu
mia tego opracowania do druku. Zawsz potem
napisy o historycznym PWT na Stryku u
Zapisku. Do tego sy ko niczym relacje i dotki
mioty (fotografie, ketyrnage, jakis pamietki,
moze zalesam pisane i td)

Pani Matka Krowicka sy Kuchling Taw. Dobro
wymosci, ktora tyle dobrego zrobila u Sionowcu.
Pani tes tam pracowala, takze mnie pawa-
czek. Serdecznie Pani prosze o opis drziatwa.
Prosy to zrobic dla swojej Matki (czy zym?) i
dla mnie, swojej dawniej komeuchowki, ktora
Pani moze nawet mi znata, ale ktora o Pani wie
drziata. Prosy napisac tes o swojej siostrze i o
wzrostkach tam pracujacych. (np o p. Zmasty
furtymie Cwark, ktora bylo roznos u nemy taj-
ny mies PWT).

Pani byla saego krytycznego dnia 20 maja 1942
u Jolki Klamy, prosy to napisac. Prosy tes me
pisac prosz kogo Pani byla zaprosziona
z kim sy Pani kontaktowala - przelotnie lub

Stale

Bardzo proszę o możliwie szczegółowy opis kuchenki
w Sosnowcu druciaty zdaje mi się trzy -

Ks. Raczyński (dokładny adres i okolice druciatka
Christliche Wohl fart (Brzda Radzieckij? adres, kto
tam pracował?)

i na samym początku w Sosnowcu ma być
dys. Mazur (adres, kto pracował)

Byłby mi wspaniale Pani o tych donosach kuchenki
mał. Pani pewnie nie wie - ale może dotarły
do Pani jakis brzośki.

Druga Pani "Agnieszka", proszę mi też napisać
nie wiem, co Pani pamięta o Joze Klasi
może ma Pani jakis zapisek?

Co Pani robicie po wyjeździe mamy siostry w maju
1942 r.? Czy trafiła Pani do nowej roboty?

Proszę mi napisać o jakichkolwiek adresach
w Sosnowcu i okolicy - może któryś parsko-
wy, może pracodawca, jakichś znajomych, kol.
przebieżki pracy

Serduszkami Panię pozdrawiam i
czekam

Elżbieta Zawacka
Komendantka Ry. St. PUK
Kpt TK "Złota" "Złota"

Ps. Może Pani przede wszystkim mi tylko odpisać według
punktów zadawanych kwestionariusza 2

T. 171/106k

PNK ZWZ
Śasnowiec

KRAUPE Grażyna
zam. Ziemska

V. Wyписы ze źródeł

rel 369/sl

O PWK Sosnowiec

Kraupe Grażyna ps Agnieszka

Podinstruktorka PWK zamieszkała w Sosnowcu
Zaprzyśnięta przez J. Radecką pełniła funkcję
łączniczki tajnej sieci śląskiej PWK we współ-
pracy m.in. z I. Klasy i K. Janiszewską.

W czasie wsypy K.O. w maju 1942 r. udało się
G.K. sprytnie wydostać się z "kotła" utworzo-
nego przez Gestapo u I. Klasy.

Zbiory E. Zawackiej - wzmianka w rel. K. Janiszew-
skiej, lista ujawnionych K.O. Śląsk

aktwa Zmiana Grażyna ul.
Mroczka ul. Grabianowska 95

rel. 369/sb o PWT

Sosnowiec

R. vanpe Grzyne ps Agmiska

mianione 135

Por KZ

(zob. Kump)

techniczne Sosnowiec

107 rel. R. Janowski byt w roku PWT
była kawał w Koble w czasie ewakuowania
ale po pewn godzinach wyjechał (nie zapisał
o wyjeździe - było porażone)
inf. A. Barquet-Paludary

infa Haly

rel. 369/11

© PWN

schowek

Kraupe Bronisława
matka Gładzińscy

1939 1945
żona właściciela Fabryki Amunicyj Alchimiackiej
prac. w Kuchni P.C.K. w 1939, 1940

infr. Danzelskiej ul. luty 1899, Oknińska - bitwa
zm. marzec 1980, Górlice

zmarła 25 03 1980

rel 369/sl

O PWK Sosnowiec

Kraupe Grażyna ps Agnieszka *Zawacka*

Podinstruktorka PWK zamieszkała w Sosnowcu
Zaprzysiężona przez J. Radecką pełniła funkcję
łączniczki tajnej sieci śląskiej PWK we współ-
pracy m.in. z I. Klassą i K. Janiszewską.

W czasie wsypy K.O. w maju 1942 r. udało się
G.K. sprytnie wydostać się z "kotła" utworzo-
nego przez Gestapo u I. Klassy.

Zbiory E. Zawackiej - wzmianka w rel. K. Janiszew-
skiej, Lista ujawnionych K.O. Śląsk

adres *Zawacka Grażyna, Wrocław ul. Grabiszyńska* (45)

tel. 369/52

PKW

003 - ak. ^{solomon}

Róża Maria

siostra Gładka

+ 1942

c. Wiercatego i Bronistawy 1945

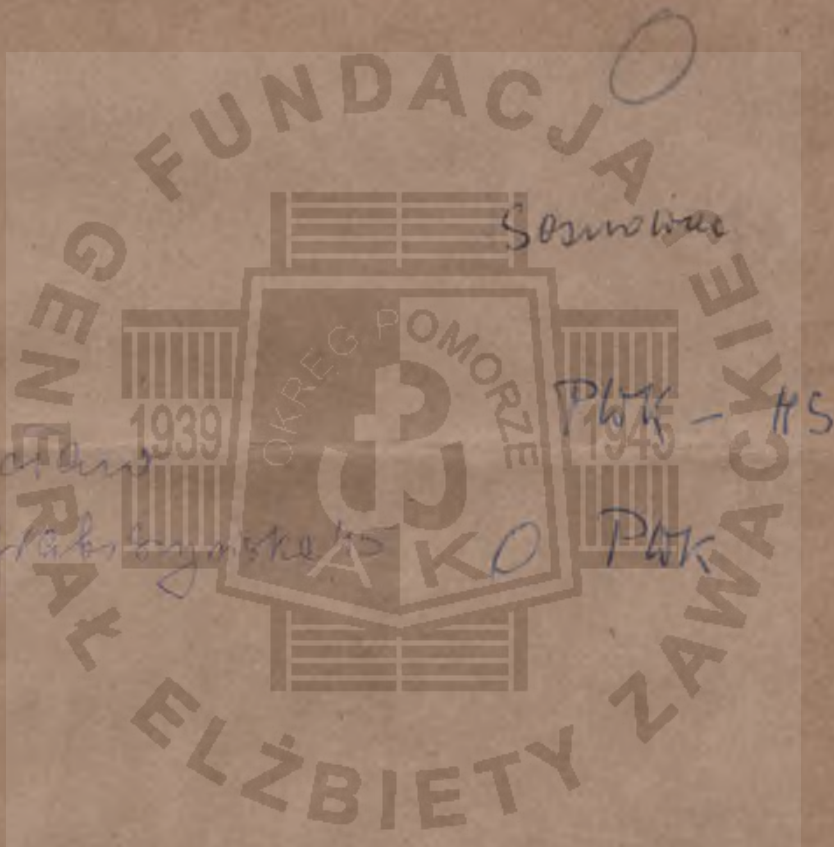
c. Wasiwicka Fabryki Armat Al. Minskiego

prac. w Kuchni P. C. K. w 1939, 1940

nr 369/Slask i 474/Slask. Bronislawa Kraupe (matka Staryny)
pa. "Agnieszka"

ARCHIWUM
Krajowego Związkowego
por. 369/Slask
data wpływu 1971

i 474/Slask. Bronislawa Kraupe (matka Staryny)

Wrocław
ul. Grabiszyńska

Sopotnia

1939

1945 - 45

AKO Płk. Płk.

KRAUPE GRAŻYNA

